

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2526 และ 2527 ที่ไม่ศึกษาต่อ จังหวัดนครราชสีมา

2. เพื่อเปรียบเทียบการนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2526 และ 2527 ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง

สมมุติฐานของการวิจัย

การนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2526 และ 2527 ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2526 และ 2527 ที่ไม่ศึกษาต่อ จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 240 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือโดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ แล้วสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ เกี่ยวกับการนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่ม
การทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวัน ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า
(Rating Scale) และแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับเนื้อหากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
ที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาอยากเรียนแต่ไม่ได้เรียน ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด
(Open End)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ ใน
จังหวัดนครราชสีมา ตามวัน เวลา และสถานที่ ที่กำหนดหมายด้วยตนเอง ส่วนผู้ที่ไม่มาตาม
นัดหมาย ผู้วิจัยได้เดินทางไปสัมภาษณ์ที่บ้านหรือที่อื่นๆ แล้วแต่ความสะดวกของตัวอย่าง
ประชากรด้วยตนเอง รวมผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด 240 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ โดยการหาค่าร้อยละ
มัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบการนำประสบการณ์จากการเรียน
กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา
ที่ไม่ศึกษาต่อ ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง โดยการทดสอบค่าซี (z - test)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2526 และ 2527 ที่ไม่ศึกษาต่อ
ส่วนใหญ่ยังอาศัยอยู่กับบิดา มารดาซึ่งประกอบอาชีพทำนา มีอายุระหว่าง 15-16 ปีมากที่สุด
เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว ส่วนใหญ่อยากเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาแต่ที่ไม่ได้เรียน
เพราะฐานะทางครอบครัวยากจน ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่อยากเรียนคือ
นั้น ส่วนมากคิดว่าออกมาทำงานดีกว่า สำหรับผู้ที่ไม่ศึกษาต่อส่วนใหญ่ยังต้องช่วยเหลือผู้
ปกครองประกอบอาชีพ โดยการทำนามากที่สุด

ตอนที่ 2

1. การนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวัน

โดยสรุปแล้วผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ นำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดการนำไปใช้แต่ละงานแล้ว พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ นำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับปานกลาง โท่แก่ งานบ้าน ส่วนงานเกษตร และงานประดิษฐ์และงานช่างอยู่ในระดับน้อย

การนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพค่านงานบ้านไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีเรื่องที่คุณสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อนำไปใช้ในระดับน้อย คือ การทำน้ำยาล้าง การเลี้ยงกบ ไข่ ทำอาหารคาว หวาน และการเก็บรักษาจักรและเครื่องมือในการตัดเย็บ ส่วนเรื่องอื่นๆ นำไปใช้ในระดับปานกลาง

สำหรับสาเหตุและลักษณะการนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพค่านงานบ้านไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ เรื่องการทำความสะอาดบ้านและบริเวณบ้าน ส่วนใหญ่เป็นการช่วยเหลือผู้ปกครองและชอบความสะอาดซึ่งทำโดยการปัด กวาด และเช็ด ถูพื้นมากที่สุด เรื่องการจัดตกแต่งบ้านและบริเวณบ้านนำไปใช้เนื่องจากชอบความสวยงามและชอบความมีระเบียบซึ่งกระทำโดยการจัดตกแต่งห้องต่างๆ มากที่สุด เรื่องการใช้และเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำความสะอาดส่วนใหญ่นำไปใช้เนื่องจากต้องการให้ใช้งานได้นานๆ ซึ่งนำไปใช้โดยการใช้น้ำทำความสะอาดและเก็บรักษามากที่สุด เรื่องการเลือกซื้ออาหาร ส่วนใหญ่นำไปใช้เพราะต้องการอาหารที่มีประโยชน์ซึ่งกระทำโดยการเลือกซื้อตามความพอใจของตนเองมากที่สุด เรื่องการเก็บรักษาอาหารนำไปใช้เพื่อรักษาคุณค่าอาหาร โดยวิธีการเก็บไว้ในที่ปลอดภัยมากที่สุด เรื่องการหุงข้าวส่วนใหญ่ทำเพราะต้องการช่วยเหลือผู้ปกครองซึ่งหุงแบบเช็ดน้ำมากที่สุด ส่วนเรื่องการทำอาหารคาว หวานนำไปใช้เพื่อเป็นอาหารประจำในครอบครัวมากที่สุดซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นการกระทำเองเป็นบางส่วน สำหรับเรื่องการทำน้ำยาล้างทำเพราะต้องการ

คิมเองมากที่สุดซึ่งส่วนใหญ่จะทำน้ำมะขามและน้ำกระเจียบ ส่วนเรื่องการจัดที่รับประทานอาหารนำไปใช้เพราะต้องการความเป็นระเบียบซึ่งจัดโดยการนั่งรับประทานอาหารกับพื้นมากที่สุด เรื่องการทำความสะอาดและเก็บรักษาเครื่องใช้ในการประกอบอาหาร ส่วนใหญ่นำไปใช้เพราะทำให้หยิบใช้ได้สะดวกและชอบความสะอาดเรียบร้อยซึ่งทำโดยการเก็บรักษาเมื่อใช้เสร็จและทำความสะอาดเครื่องใช้มากที่สุด สำหรับเรื่องการถนอมอาหารส่วนใหญ่ทำเพื่อกินเองและเพื่อเก็บไว้กินนานๆ ซึ่งกระทำโดยการหมักดองมากที่สุด เรื่องการเลือกซื้อเสื้อผ้าด้วยตนเองนำไปใช้เพราะต้องการให้คงทนใช้ได้นานโดยการเลือกตามความเหมาะสมกับตัวเองมากที่สุด สำหรับเรื่องการแต่งกายได้ถูกตองตามโอกาสต่างๆ ส่วนใหญ่นำไปใช้เพื่อความเหมาะสมกับงานโดยการแต่งตามเสื้อผ้าที่มีอยู่ ส่วนเรื่องการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดส่วนใหญ่นำไปใช้เพราะต้องการความประหยัดซึ่งส่วนมากก็จะซ่อมแซมโดยการปะชุน คว้ามือ เรื่องการเก็บรักษาจักรและเครื่องมือในการตัดเย็บกระทำเพราะต้องการให้ใช้งานได้นานๆ มากที่สุดซึ่งส่วนมากจะทำความสะอาดทุกครั้งเมื่อใช้เสร็จ สำหรับเรื่องการเลี้ยงดูเด็กส่วนใหญ่เลี้ยงเพราะได้รับมอบหมายจากพ่อแม่ซึ่งกระทำโดยการเป็นเพื่อนเล่นมากที่สุด

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อไม่ได้นำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพค่านางานนำไปใช้ในชีวิตประจำวันจำนวนสูงสุดได้แก่ เรื่อง การทำน้ำยาล้างผ้า สีเทาที่ไม่ได้ทำเพราะไม่รู้วิธีการมากที่สุด รองลงมาไม่มีอุปกรณ์และไม่มีเวลา ตามลำดับ รายการรองลงมาได้แก่เรื่อง การเก็บรักษาจักรและเครื่องมือในการตัดเย็บ สีเทาที่ไม่ได้ทำเพราะไม่มีอุปกรณ์มากที่สุด รองลงมาไม่มีความรู้และมีคนทำแทน ตามลำดับ

การนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพค่านางานเกษตรนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่ออยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว ปรากฏว่ามีเรื่องที่ยุ่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อนำไปใช้ในระดับน้อย คือ การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน เช่น รกฟ้า เกพ กล้วยไม้ ฯลฯ การปลูกพืชผักนอกฤดูกาล เช่น กะหล่ำดอก ผักกาดขาวปลี ฯลฯ การขยายพันธุ์พืช ซ่อมแซมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ซ่อมแซมเครื่องมือเกษตร การเก็บรักษาปุ๋ยใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยวิทยาศาสตร์ บำรุงพืช และการใช้ส่วนที่เหลือของพืชจากไร่ นา ส่วนให้เป็นประโยชน์ ส่วนเรื่องอื่นๆ นำไปใช้ในระดัปานกลาง

สำหรับสาเหตุและลักษณะการนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพค่านงานเกษตร ไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ เรื่องการใช้และเก็บรักษาเครื่องมือเกษตรส่วนใหญ่นำไปใช้เพื่อความปลอดภัยซึ่งส่วนมากจะทำโดยการเลือกใช้ให้เหมาะกับงานและเก็บรักษาเมื่อใช้เสร็จ เรื่องการซ่อมแซมเครื่องมือเกษตรส่วนใหญ่นำไปใช้เพื่อต้องการความปลอดภัยซึ่งกระทำโดยการตรวจและซ่อมแซมก่อนใช้มากที่สุด ส่วนเรื่องการขยายพันธุ์พืชทำเพื่อใช้เองมากที่สุดส่วนใหญ่เป็นการขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด สำหรับเรื่องการใช้ส่วนที่เหลือของพืช จากไร่นา ส่วนให้เป็นประโยชน์ส่วนใหญ่ที่นำไปใช้เพราะรู้ถึงประโยชน์ซึ่งส่วนมากก็จะนำไปทำปุ๋ย เรื่องการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด บำรุงพืชนำไปใช้เพราะรู้คุณค่าของปุ๋ยอินทรีย์มากที่สุดซึ่งส่วนใหญ่จะใส่ในหลุมก่อนปลูก ส่วนเรื่องการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือ ปุ๋ยวิทยาศาสตร์ บำรุงพืชนั้นส่วนใหญ่ต้องการผลผลิตเพิ่มขึ้นใส่โดยวิธีการหว่านมากที่สุด เรื่องการเก็บรักษาปุ๋ยส่วนใหญ่ทำเพื่อเป็นการประหยัดซึ่งเก็บโดยคำนึงถึงลักษณะของปุ๋ยแต่ละชนิดมากที่สุด สำหรับเรื่องการปลูกและดูแลรักษาพืชมารู้งคินส่วนใหญ่นำไปใช้เพราะต้องการรักษาดินซึ่งทำโดยการปลูกพืชมวนเวียนมากที่สุด ส่วนเรื่องการปลูกไม้คอกไม้ประดับส่วนใหญ่นำไปใช้เพื่อความสวยงามซึ่งส่วนมากจะปลูกโดยการเพาะเมล็ด เรื่องการปลูกพืชผักตามฤดูกาล เช่น มะเขือเทศ กะหล่ำปลี หอม ฯลฯ กับเรื่องการปลูกพืชผักนอกฤดูกาล เช่น กะหล่ำดอก ผักกาดขาวปลี ฯลฯ ปลูกเพราะต้องการทำอาหารในครอบครัวมากที่สุดซึ่งส่วนใหญ่จะปลูกโดยการเพาะต้นกล้าแล้วย้ายปลูก สำหรับเรื่องการปลูกพืชโดยไม่ใช้คิน เช่น รกฟ้า เกพ กล้วยไม้ ฯลฯ ปลูกเพื่อประดับบ้านมากที่สุดซึ่งส่วนมากจะปลูกในภาชนะที่เตรียมไว้ ส่วนเรื่องการใช้และเก็บรักษาเครื่องมือในการเก็บเกี่ยวผลผลิตส่วนใหญ่นำไปใช้เพื่อสะดวกในการใช้ซึ่งส่วนมากกระทำโดยการเก็บรักษาทุกครั้งเมื่อใช้เสร็จและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับงาน และเรื่องการซ่อมแซมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บเกี่ยวผลผลิตส่วนใหญ่นำไปใช้เพื่อความปลอดภัยซึ่งกระทำโดยการตรวจและซ่อมแซมก่อนใช้มากที่สุด

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อไม่ได้้นำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพค่านงานเกษตร ไปใช้ในชีวิตประจำวันจำนวนสูงสุดได้แก่เรื่อง การปลูกพืชโดยไม่ใช้คิน เช่น รกฟ้า เกพ กล้วยไม้ ฯลฯ สาเหตุที่ไม่ได้ปลูกเพราะไม่รู้วิธีการมากที่สุด รยงลงมาไม่มีพันธุ์พืชและไม่อยากทำ ตามลำดับ รายการรองลงมาได้แก่เรื่อง การปลูกพืชผักนอกฤดูกาล เช่น กะหล่ำดอก ผักกาดขาวปลี ฯลฯ สาเหตุที่

ไม่ได้ปลูกเพราะไม่รู้วิธีการมากที่สุด รองลงมาไม่อยากทำและไม่มีพื้นที่ ตามลำดับ

การนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพค่านางานประคิษฐ์ และงานช่างไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ อยู่ในระคัมน้อย และเมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว ปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันทุกเรื่อง

สำหรับสาเหตุและลักษณะการนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพค่านางานประคิษฐ์และงานช่างไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ เรื่องการนำวัสดุหรือเศษวัสดุมาทำเป็นของเล่นส่วนใหญ่เป็นการทำเพื่อความเพลิดเพลินของตนเองและทำให้องเลินโดยการท้าววมมากที่สุด ส่วนเรื่องการนำวัสดุหรือเศษวัสดุมาทำเป็นของใช้นั้นทำเพื่อใช้ประโยชน์เองมากที่สุดซึ่งส่วนมากจะทำพรมเช็ดเท้าและไม่ถุพื้น สำหรับเรื่องการนำวัสดุหรือเศษวัสดุมาทำเป็นของตกแต่งส่วนใหญ่นำไปใช้เพราะต้องการความสวยงามโดยการท้าววมมากที่สุด เรื่องการเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ที่ใช้ในการประคิษฐ์ของต่างๆ นำไปใช้เพื่อความปลอดภัยมากที่สุด รองลงมาเพื่อให้ใช้ได้นานๆ และเพื่อสะดวกในการใช้ ตามลำดับ ส่วนลักษณะการนำไปใช้ส่วนใหญ่ทำความสะดวกแล้วเก็บรักษาเมื่อใช้เสร็จ เรื่องการแกะสลักไม้ ผลไม้ เป็นรูปแบบต่างๆ นำไปใช้เพราะชอบความละเอียดสวยงามมากที่สุดซึ่งส่วนมากเป็นการแกะสลักไม้เป็นดอกไม้ เรื่องการจัดดอกไม้เป็นรูปทรงต่างๆ ทำเพื่อตกแต่งสถานที่มากที่สุดซึ่งส่วนใหญ่เป็นการจัดแจกัน สำหรับเรื่องการประคิษฐ์ใบทองเป็นรูปแบบต่างๆ ทำใช้เนื่องในงานเทศกาลมากที่สุดซึ่งส่วนใหญ่เป็นการทำกระทง ส่วนเรื่องการร้อยมาลัยดอกไม้ส่วนมากทำเพื่อประกอบพิธีการบางอย่างโดยการทำมาลัยกลมมากที่สุด

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อไม่ได้นำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพค่านางานประคิษฐ์และงานช่างไปใช้ในชีวิตประจำวันจำนวนสูงสุดได้แก่เรื่อง การร้อยมาลัยดอกไม้ สาเหตุที่ไม่ได้ทำเพราะทำไม่เป็นมากที่สุด รองลงมาไม่อยากทำและไม่มีเวลาทำเป็น ตามลำดับ รายการรองลงมาได้แก่เรื่อง การแกะสลักไม้ ผลไม้ เป็นรูปแบบต่างๆ สาเหตุที่ไม่ได้ทำเพราะไม่มีเวลาทำเป็นมากที่สุด รองลงมาทำไม่เป็นและคิดว่าเสียเวลา ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง

โดยสรุปแล้วผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อระหว่างเพศชายกับเพศหญิง นำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในค่านางานบ้าน และที่ระดับ .05 ในค่านางานประจักษ์และงานช่าง ส่วนในค่านางานเกษตรนำไปใช้ไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบการนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพค่านางานบ้านไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อระหว่างเพศชายกับเพศหญิงแล้ว ปรากฏว่านำไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดปรากฏว่านำไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การเลือกซื้อเสื้อผ้าด้วยตนเอง แต่งกายได้ถูกต้องตามโอกาสต่างๆ และการซักรีดเสื้อผ้า ส่วนเรื่องอื่นๆ นำไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับงานประจักษ์และงานช่างผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อระหว่างเพศชายกับเพศหญิง นำไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้วปรากฏว่านำไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การจัดคอกไม้เป็นรูปทรงต่างๆ และแตกต่างกันที่ระดับ .01 ในเรื่อง การนำวัสดุหรือเศษวัสดุมาทำเป็นของใช้ นำวัสดุหรือเศษวัสดุมาทำเป็นของตกแต่ง และการประจักษ์ใบทองเป็นรูปแบบต่างๆ ส่วนเรื่องอื่นๆ นำไปใช้ไม่แตกต่างกัน

การนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพค่านางานเกษตรนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อระหว่างเพศชายกับเพศหญิง นำไปใช้ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้วปรากฏว่านำไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่อง การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และที่ระดับ .05 ในเรื่อง การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยวิทยาศาสตร์บำรุงพืช

โดยสรุปแล้วผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ ได้รับความรู้มาจากโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาได้รับความรู้จากบ้านและเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เนื้อหากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาอยากเรียนแต่ไม่ใ้เรียน

โดยสรุปแล้ว เนื้อหาในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อจำนวนสูงสุดอยากเรียนเกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้า เพราะต้องการนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพและหารายได้พิเศษมาจุนเจือครอบครัว และซ่อมแซมหรือตัดเย็บเสื้อผ้าของตนเองและสมาชิกในครอบครัว

ในตำแหน่งงานเกษตร ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อจำนวนสูงสุดอยากเรียนเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงหมู เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ ฯลฯ เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้เลี้ยงสัตว์เล็กๆ น้อยๆ ภายในครอบครัวในยามว่างเพื่อหารายได้พิเศษและเป็นอาหารในชีวิตประจำวันภายในครอบครัว

ส่วนตำแหน่งงานประดิษฐ์และงานช่าง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ เพศชายจำนวนสูงสุดอยากเรียนเกี่ยวกับการซ่อมเครื่องยนต์และไฟฟ้า ส่วนเพศหญิงอยากเรียนเสริมสวย ทั้งเพศชายและเพศหญิงต้องการจะนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพเป็นของตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเกี่ยวกับการนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อของจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ นำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยเห็นว่าที่เป็นเช่นนี้เพราะเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการคือ ไม่รู้วิธีการ หากไม่เป็น ชาคโอกาสที่จะทำ ไม่มีความจำเป็น ไม่มีเวลา ไม่อยากทำ เครื่องมือเครื่องใช้มีน้อย สถานที่ไม่เพียงพอให้กระทำในเรื่องนั้นๆ จากการวิจัยของ หรรษา ประนอมสกุล (2526 : 118-119) พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนมาไปประกอบอาชีพได้ ท่องทำงานที่มีรายได้ต่ำ สภาพงานไม่ดี ซึ่งมีสาเหตุมาจากเนื้อหาในหลักสูตรบางอย่างไม่เหมาะสมกับนักเรียนและท้องถิ่น ประมวล เสนาฤทธิ์ และคณะ (2524 : 48) พบว่า เนื้อหาในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพหลายเรื่องที่ยากเกินกว่าความสามารถของเด็ก

ซึ่งจะก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายในเรื่องนั้นๆ และจากการวิจัยของ ลักขณา สมเชื้อ (2524 : 98) ยังพบอีกว่า ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนชั้นประถมศึกษาตอนต้นน้อยและนำความรู้ตามแนวหลักสูตรใหม่มาใช้น้อย ไม่มีเวลาผลิตสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนมีความเข้าใจและมีเจตคติที่คัดค้านการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพน้อยมาก ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้ครูเกิดความเบื่อหน่ายและขาดความกระตือรือร้นในการจัดการเรียนการสอน และจากการสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อยังพบอีกว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ค่อยจะเน้นการเรียนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพมากนัก มักจะปล่อยให้ทำงานเองตามลำพังโดยไม่มีการควบคุมดูแล ตลอดจนการแนะนำและติดตามผลอย่างจริงจัง ซึ่งทำให้เด็กขาดการฝึกปฏิบัติอย่างแท้จริง จากสาเหตุทั้งที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยมีความเห็นว่ามีส่วนทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ นำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ นำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในระดับปานกลาง ในค่านางานบ้าน ผู้วิจัยคิดว่าที่เป็นเช่นนี้เพราะส่วนใหญ่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ยังอาศัยอยู่กับบิดา มารดาที่ประกอบอาชีพทำไร่ ซึ่งต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพของตนเองเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อจึงมีโอกาสได้ทำงานภายในบ้านเป็นการช่วยเหลือบิดา มารดาของตนเอง เพราะจากการวิจัยของ กุสิต สวัสดิภาพ (2526 : 61) พบว่าหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ สามารถสร้างเจตคติในการทำงานให้แก่เด็กได้พอสมควรและยังสามารถเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานอีกด้วย ผู้วิจัยจึงคิดว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อจะต่อนำความรู้ด้านงานบ้านไปช่วยเหลือผู้ปกครองของตนอย่างแน่นอน และอีกประการหนึ่งงานบ้านเป็นงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตประจำวัน ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาจึงมีความจำเป็นจะต้องนำไปใช้บ้างตามสมควร ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นการทำความสะอาด การซักผ้า เก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้านให้เป็นระเบียบและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับงาน ตลอดจนมีการตรวจสอบ ซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้าน แม้ว่าโดยเฉลี่ยแล้ว ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อจะนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับปานกลางก็ตาม แต่ก็มีบางเรื่องนำไปใช้ในระดับน้อย ได้แก่ เรื่อง การเก็บรักษาจักรและเครื่องมือในการตัดเย็บ การทำอาหารคาว หวาน เลี้ยงดูเด็ก และการทำน้ำผลไม้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้สำเร็จการศึกษา

ระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อจำนวนมากยังขาดอุปกรณ์และไม่รู้วิธีการที่จะทำในเรื่อง การเก็บรักษาจักรและเครื่องมือในการตัดเย็บ การทำผ้าผืนไม่และทำอาหารคาว หวาน ส่วนเรื่องการเลี้ยงลูกเป็นเพราะยังไม่มีเด็กเล็กที่จะรับฝึกหัดมากที่สุด สำหรับในคาน งานเกษตร งานประมงและงานช่างนั้น นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับน้อย ที่เป็น เช่นนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่าเพราะ การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ ศึกษาต่อมีถึงร้อยละ 81.67 ยังช่วยมิคา มารคพระกษอาชีพ การทำงานต่างๆ มิคา มารคจึงเป็นผู้รับผิดชอบและสั่งการเอง และอีกประการหนึ่งวัฒนธรรมไทยยังทำให้เด็ก ท้องเชื้อและทำตามผู้ใหญ่ก่อน ผู้ใหญ่ยังไม่ค่อยเปิดโอกาสให้เด็กแสดงออก ทำให้ผู้สำเร็จ การศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อขาดโอกาสที่จะทำงานอย่างเต็มที่ เมื่อพิจารณา รายละเอียดในคานงานเกษตรแล้ว พบว่าบางเรื่องยากเกินไป ถึงแม้จะเรียนไปแล้วก็ไม่ สามารถจะจำวิธีการเพื่อนำไปใช้ได้ เช่น การปลูกพืชโดยไม่ใช้ดิน เช่น รกฟ้า เพร กกล้วยไม้ ฯลฯ การปลูกพืชผักนอกฤดูกาล เช่น กะหล่ำดอก ผักกาดขาวปลี ฯลฯ เป็นต้น บางเรื่องก็ไม่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น เช่น การขยายพันธุ์พืช ซึ่งเน้นไปในคาน การขยายพันธุ์โดยการตัดกิ่ง ตอนกิ่ง ปักชำ ในขณะที่ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัด นครราชสีมาประกอบอาชีพทำนาและทำไร่ ในการทำไร่จะเป็นการทำไร่ชาวโคก และ มีนสำปะหลังมากที่สุด แต่กลับไม่ค่อยจะได้เรียนในเรื่องดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยคิดว่ามีส่วนทำ ให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ นำประสมการจากการเรียนในคานงาน เกษตร ไปใช้ในระดับน้อย สำหรับในคานงานประมงและงานช่างผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ นำไปใช้อยู่ในระดับน้อยในทุกเรื่อง ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยคิดว่า เป็น เพราะว่าการแต่ละเรื่องไม่ค่อยจะเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากนัก เมื่อเรียนไปแล้วจึงไม่มี โอกาสที่จะนำไปใช้และไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำ เช่น การแกะสลักผัก ผลไม้ เป็นรูป แบบต่างๆ การจักดอกไม้เป็นรูปทรงต่างๆ เป็นต้น บางเรื่องก็ยากเกินไปและผู้เรียนก็ไม่ อยากรจะทำ เช่น การร้อยมาลัยดอกไม้ จากสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ นำประสมการจากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพคาน งานประมงและงานช่างไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับน้อย

จากการเปรียบเทียบการนำประสมการจากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐาน อาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาระหว่างเพศชายกับ เพศหญิง โดยสรุปแล้ว ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ นำประสมการ จากการเรียนรู้กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตาม

สมมุติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดการนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงาน และพื้นฐานอาชีพไปใช้ในชีวิตประจำวันระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ปรากฏว่าแตกต่างกันใน คำนงานยาม งานประดิษฐ์และงานช่าง ซึ่งตรงกับข้อคิดเห็นของ สุทธิ ประจงศักดิ์ และ ศิริกุล ไทพิทักษ์ (2525 : 38) ที่ว่า งานบางอย่างไม่เหมาะสมกับเพศชาย เช่น การร้อยคอกไม้ ร้อยอุ้ม เย็บปักถักร้อย งานบางอย่างไม่เหมาะสมกับเพศหญิง เช่น งานทาสี งานเครื่องยนต์ จากการวิจัยของ ช่าง สุทธิพิ (2521 : บทคัดย่อ) พบว่า คำนงานประดิษฐ์ และงานช่างบางอย่าง เช่น จักคอกไม้ ร้อยมาลัย ฯลฯ ไม่เหมาะสมกับเพศชาย พูนสิน กระจ่างจันทร์ (2528 : 89) พบว่า งานบางอย่างเด็กทำไม่ได้เพราะเป็นงานเฉพาะเพศ เช่น ร้อยมาลัยเป็นงานของเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมวล เสนาฤทธิ์ และคณะ (2524 : 48) ที่พบว่า งานต่างๆ ในหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ส่วนใหญ่แล้วเหมาะสมกับเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เช่น งานเย็บ การทำอาหาร การเลี้ยงดูเด็ก แต่ความเป็นจริงแล้วหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพส่วนที่เป็นงานยังค้ำนั้น มุ่งเตรียมพื้นฐานในการทำงานให้แก่ผู้เรียนทุกคนโดยไม่จำกัดเพศ ดังนั้นในส่วนนี้ผู้บริหารและครูผู้สอนจึงน่าจะคิดแก้ไข โดยการจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนใหญ่ เรียนเห็นวางงานค้ำกล่าสามารถทำได้ทั้งหญิงและชาย และมุ่งปลูกฝังทัศนคติใหญ่ เรียนเห็นความสำคัญของการทำงานทุกชนิดและไม่เลือกงาน ก็อาจจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ค้ำงานยาม งานประดิษฐ์และงานช่างไปใช้ไม่แตกต่างกันมากนัก สำหรับค้ำงานเกษตรผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ นำประสบการณ์จากการเรียนไปใช้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามความต้องการของหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพที่มุ่งเตรียมพื้นฐานในค้ำอาชีพแก่ผู้เรียนทุกคน ซึ่งเนื้อหาแตกต่างกันไปโดยจักให้เหมาะสมกับวัย ความต้องการของท้องถิ่น และความสามารถของผู้เรียนตามระดับช่วงชั้น แต่ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นเพราะการศึกษารั้งนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทของจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา 2527 : 4) และผลการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพของบิดา มารดาของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ พบว่า มีอาชีพทำนาและทำไร่จำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ 52.92 และ 28.75 ตามลำดับ และผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อก็ยังไม่ค้ำทำงานเป็นของตนเองโดยอิสระ ยังคงช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพอยู่ถึงร้อยละ 81.67 ซึ่งค้ำค้ำว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อเหล่านั้นค้ำเป็นแรงงานส่วนหนึ่งภายในครอบครัว เพราะงานค้ำเกษตรกรรมภายในเขตชนบทยังไม่ม้เทคโนโลยี

ใหม่ๆ เข้าไปช่วยมากนัก จำเป็นต้องอาศัยกำลังคนเป็นส่วนใหญ่ และจากการวิจัยของ
 พูนสิน ตระการจันทร์ (2528 : 73) พบว่า ผู้ปกครองนอกเขตเมืองส่งเสริมให้นักเรียน
 ทำงานเกษตรกรรมมากกว่าผู้ปกครองในเขตเมือง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำ
 ภาคเหนือ (2521 : 33) วิจัยพบว่า ประชาชนต้องการให้เปิดสอนเกี่ยวกับวิชาเกษตร
 มากที่สุด และจากการวิจัยของ คำรง ชำนาญรบ (2528 : 61) ยังพบอีกว่าประชาชน
 เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรไม่แตกต่างกัน

สำหรับในค่านแห่งที่ได้รับความรู้ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษา
 ต่อได้รับความรู้เกี่ยวกับกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพจากโรงเรียนและบ้านมากและใกล้เคียง
 กันที่สุด จากข้อค้นพบในส่วนนี้ผู้บริหารการศึกษาและครูผู้สอนน่าจะนำมาใช้ให้เป็น
 ประโยชน์ เพื่อเป็นการปูพื้นฐานอาชีพและการมีงานทำให้กับเด็กและเยาวชน มุ่งเน้นการ
 สร้างค่านิยมในอาชีพ โดยเริ่มจากการฝึกให้เด็กได้ฝึกอาชีพที่พ่อแม่หรือครอบครัวทำอยู่ก่อน
 ส่วนโรงเรียนก็คอยช่วยเหลือค่านความรู้ ทักษะ และข้อมูลค่านอื่นๆ เพิ่มเติมโดยให้ความ
 สัมพันธ์กับงานที่เด็กทำอยู่ ซึ่งเมื่อเด็กได้รับการปูพื้นฐานทั้งจากบ้านและโรงเรียน ก็จะทำให้เกิด
 ความมั่นใจและศรัทธาใจ เลือกประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้อง

ส่วนในค่านเนื้อหาในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถม
 ศึกษาอยากเรียนแต่ไม่ใคร่เรียน ค่านงานบ้านจำนวนสูงสุดอยากเรียนเกี่ยวกับการตัดเย็บเสื้อผ้า
 เพราะต้องการนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพและหารายได้พิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับงาน
 วิจัยของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำภาคกลาง (2523 : 56) ที่พบว่า ประชาชน
 ต้องการเรียนวิชาตัดเย็บเสื้อผ้ามากที่สุด ส่วนงานเกษตรผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา
 จำนวนสูงสุดอยากเรียนเกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงหมู เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ ฯลฯ
 เพื่อจะได้นำความรู้ไปใช้เลี้ยงสัตว์ภายในครอบครัวเป็นการหารายได้พิเศษและเป็นอาหาร
 ภายในครอบครัว ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกอบ รัตนพันธ์ (2524 : 76)
 ที่พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมวิชาการเลี้ยงไก่ การเลี้ยงสุกร
 สำหรับค่านงานประดิษฐ์และงานช่าง เพศชายจำนวนมากที่สุดอยากเรียนเกี่ยวกับการซ่อม
 เครื่องยนต์และไฟฟ้า เพศหญิงอยากเรียนเสริมสวย ทั้งเพศชายและเพศหญิงต้องการจะนำ
 ความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพเป็นของตนเอง ซึ่งตรงกับงานวิจัยของศูนย์การศึกษานอก
 โรงเรียนประจำภาคกลาง (2522 : 89) ที่พบว่า เพศชายต้องการศึกษาค่านช่างไม้
 ช่างไฟฟ้า ช่างเครื่องยนต์ ช่างวิทยุ ส่วนเพศหญิงต้องการศึกษาค่านวิชาเสริมสวย

การคัดเลือกใบเสมา และงานประติมากรรม

ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางปรับปรุงหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ

1. กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพเป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมาก แต่จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะไม่รู้จักการ มีคนทำแทน ขาดโอกาสที่จะทำ ไม่มีความจำเป็น ขาดวัสดุอุปกรณ์ ไม่มีเวลา ไม่อยากทำ ตลอดจนสภาพท้องถิ่นไม่เอื้ออำนวยให้กระทำในเรื่องนั้นๆ จึงน่าจะนำเรื่องเหล่านั้นมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตและให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในในชีวิตประจำวันมากที่สุด

2. จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยต่างๆ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้เปิดสอนเกี่ยวกับวิชาชีพเกษตรมากที่สุด แต่จากการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อ นำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพค่านงานเกษตร ไปใช้ในในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ ที่การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร จึงน่าจะมีการปรับปรุงหลักสูตรค่านงานเกษตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และปรับปรุงการสอนของครูให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ เห็นความจำเป็นของงานเกษตรและนำความรู้ไปใช้ได้จริง ซึ่งถ้าการเรียนในโรงเรียนทางค่านงานเกษตรมีประสิทธิภาพ ก็อาจจะทำให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในในชีวิตประจำวันมากขึ้น

3. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาที่ไม่ศึกษาต่อระหว่างเพศชายกับเพศหญิงนำประสบการณ์จากการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพค่านงานบ้าน งานประติมากรรมและงานช่าง ไปใช้ในในชีวิตประจำวันแตกต่างกัน แต่ความเป็นจริงแล้วหลักสูตรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพส่วนที่เป็นงานบังคับมุ่งเตรียมพื้นฐานในการทำงานให้แก่ผู้เรียนโดยไม่จำกัดเพศ เพื่อเป็นการสร้างเจตคติ ประสบการณ์ ความรู้ และทักษะเบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานเล็กๆ น้อยๆ ให้กับทุกคน จึงน่าจะนำข้อค้นพบส่วนนี้มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ได้มีโอกาสนำไปใช้ในในชีวิตประจำวันได้อย่างเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำการวิจัยต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เลือกวิจัยเฉพาะผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทของจังหวัดนครราชสีมาเท่านั้น จึงน่าจะมีการวิจัยผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตชุมชนเมือง หรือเขตการศึกษาอื่นๆ อีกครั้ง
2. ควรศึกษาความสอดคล้องของเนื้อหาในกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพกับความต้องการของผู้เรียน หรือสภาพที่แท้จริงของท้องถิ่น